

Valentina Geamănă

Mi-am depășit propria experiență
de violență ajutând alte femei
în situația mea

Valentina Geamănă este președinta Asociației Obștești „Prezicere Divină” din Ciuciuleni, raionul Hîncești, partener local în Republica Moldova al Asociației Aktiv Hilfe für Kinder, parte din proiectul Centrul Național pentru tutela mamei și copilului victime ale violenței domestice din Bolzano.

În anul 2005 am fost acceptați ca oaspeți ai unui centru antiviolență din Italia. Șederea noastră trebuia să dureze doar șase luni, însă situația de violență care durase 17 ani necesita un termen lung de reabilitare, atât pentru mine, cât și pentru copiii mei, minori în acea perioadă. Activitatea centrului se desfășura în mare parte pe bază de voluntariat. Astfel am înțeles cât de importantă era implicarea societății civile în susținerea celor care nu se pot ajuta singuri. Și într-una din zile le-am spus copiilor că, atunci când ne vom pune pe picioare, mama va face voluntariat.

În anul 2007, la numai două luni după ce am plecat de la centru, am fost contactată de Peter Lanthaler, președintele asociației Aktiv Hilfe für Kinder din San Leonardo in Passiria, Italia, care voia să viziteze Republica Moldova și avea nevoie de cineva care să cunoască particularitățile acestei țări. Am acceptat și mi-am amintit de promisiunea făcută copiilor mei. Dar, de fapt, era o promisiune făcută Cerului. Atunci am zis: „Eu nu știu, Doamne, cum va fi acest

drum. Va fi scurt, lung, larg, strâmt, în urcuș, în nevoi, dar dacă Tu o să mi-l arăți, eu voi înainta“. Au trecut de atunci 11 ani.

Pe diaspora moldovenească nu am putut conta prea mult. Experiențele nefericite de distribuire a ajutoarelor umanitare imediat după desființarea Uniunii Sovietice au generat neîncredere și au discreditat orice acțiune umanitară. Astfel, m-am bazat doar pe șansele oferite de regiunea Trentino-Alto Adige și pe comunitatea ei de limbă germană.

Asociația Aktiv Hilfe era deja activă în 2007, iar din 2008 am devenit vicepreședintă, însă, ca să putem coordona și controla activitatea din Moldova, a fost nevoie să creăm și aici o asociație. Pe 14 februarie 2009, în satul Ciuciuleni, Hîncești, a luat naștere Asociația Obștească „Prezicere Divină“.

Inițial mă entuziasma orice proiect la care lucram. Am început prin a schimba geamuri și uși, prin a repara sistemele de încălzire și de apă potabilă din școli, grădinițe, școli auxiliare, școli speciale și școli cu internat. Cumpăram produse alimentare pentru școli cu internat și aziluri de bătrâni. Mai apoi am hotărât se ne concentrăm pe o categorie specifică – „femeile și mamele cu copii în situații de violență“ –, dar în paralel sprijineam și alte proiecte, cum ar fi ajutorul acordat femeilor din închisoarea de la Rusca, deținuților din închisoarea pentru minori din Goian și din cea de bărbați din Brănești, Orhei, dotarea cu echipament a centrelor de pregătire a pompierilor voluntari, acțiuni de corectare a vederii copiilor, procurarea aparatelor auditive, vizite particulare în Italia pentru persoanele cu dizabilități.

Însă proiectul vieții mele, devenit aproape un membru al familiei, pe care încă urmează să îl învățăm să meargă pe propriile picioare, este Centrul Multifuncțional „Helmuth Wolf“, care își propune să ofere adăpost victimelor violenței în familie și ale abuzului și tinerilor care și-au pierdut parțial capacitatea de muncă, precum și să ofere consiliere minorilor. Centrul va contribui la introducerea antreprenoriatului social în această parte a Republicii Moldova, astfel

încât să putem obține resursele necesare pentru a-i întreține pe toți beneficiarii centrului.

Centrul Multifuncțional „Helmuth Wolf” se extinde pe o suprafață de 3 ha, cu un volum de 3.000 mc de spațiu. Reconstrucția clădirilor vechi și construcția noilor încăperi au fost susținute de statul italian. Activitatea socială a centrului ar trebui să se desfășoare pe bază de autofinanțare. De aceea am construit un restaurant cu săli de mese și sală multifuncțională (care poate fi închiriată pentru conferințe și ceremonii). Suntem șapte angajați, cu 14 voluntari constanți, dar când este nevoie ajungem și până la 50 de persoane.

Am avut beneficiari în cadrul activității de sprijin anti-violență, am făcut donații de cărucioare, scutece, scaune rulante pentru persoanele cu dizabilități, încălțăminte pentru copii și adulți la șapte primării. În total, am ajutat mai bine de 500 de persoane. Am lansat inițiativa „Adoptă un bătrân”, în cadrul căreia am dus pâine caldă bătrânilor nevoiași din satele Ciuciuleni și Drăgușenii Noi, Hîncești. Din mai până în decembrie 2017, am avut grijă de 15-20 de bătrâni pe lună.

Transparența și verticalitatea au fost calitățile de bază care ne-au permis să obținem sponsorizări an de an. Problema majoră este corupția, cea din sfera infrastructurală, nu din politică. Desigur, avem nevoie de sprijin. Mai mult ca oricând, avem nevoie de ajutor! E nevoie de specialiști care să pună pe roate activitatea economică (brutari, cofetari, frizeri, manageri de voluntari), dar și pentru a pune pe roate „Casa de Femei”. Voluntarii, comunitatea și civilul în Basarabia sunt foarte slab percepute. Ca să am garanția participării la activități sociale, trebuie să-i motivez, chiar dacă simbolic, dar ceva trebuie să fac pentru a avea rezultate. Voluntariat dezinteresat sută la sută e greu de obținut. E mai mult un semivoluntariat. Dar e bine și așa. E deja un pas înainte. Principalul meu obiectiv este să reușesc să activez 24/24 „Casa de Femei”, astfel încât să pot asista zilnic la reabilitarea copiilor traumatizați din cauza violenței în familie.

Mihaela Geoană

Fundația Renașterea – arhitectura unui concept de suflet pentru sănătatea femeii

În 2001, Mihaela Geoană a pus bazele Fundației Renașterea pentru Educație, Sănătate și Cultură, inițiind campania de luptă împotriva cancerului de sân odată cu iluminarea anuală în roz a celor mai frumoase clădiri din București. De atunci, președinta Fundației Renașterea promovează sănătatea femeii prin programe de depistare precoce a cancerului de sân, ovarian și de col uterin.

Ideea de a înființa o fundație cu scop umanitar mi-a venit în America. Aveam treizeci și trei de ani. Pe durata mandatului de ambasador al soțului meu, am fost implicați în foarte multe acțiuni caritabile, prin natura activității diplomatice. Diferite organizații ne solicitau să găzduim evenimente pentru cauzele lor. Pe lângă satisfacția de a deveni susținătorii unui demers social sau educațional, era și un bun prilej de a promova România. După o scurtă perioadă de la instalarea soțului meu în funcția de ambasador la Washington, am fost invitată să sprijin o organizație în domeniul cancerului de sân, iar acest lucru m-a ajutat să cunosc activitățile în care erau implicate soțiile politicianilor de peste ocean. Am înțeles cum funcționează acest sistem și mi-am spus că ar fi un lucru extraordinar să îl implementăm și în România. După ce am revenit în țară, în 2001, am reușit, în jumătate de an, să punem bazele Fundației Renașterea.

Întorși dintr-o altă lume, cum era America anilor 2000 față de România, am regăsit aici o populație feminină care știa prea puțin despre ABC-ul prevenției sau despre importanța controalelor medicale periodice. Mai mult decât atât, „cancer“ era un cuvânt pe care evitau să îl pronunțe, ca nu cumva să atragă asupra lor nenorocirea, iar procentul supraviețuitorilor acestei boli era undeva la 20%, pe când în Statele Unite rata de supraviețuire ajunsese la peste 80%, deoarece afecțiunile oncologice erau depistate în stadii incipiente. Acest lucru nu se întâmpla din cauză că ar fi beneficiat de aparatură, tratamente sau medici mai buni, ci datorită faptului că femeile se prezentau mult mai devreme la medic.

Fiind absolut șocată de această discrepanță între statistici, mi-am asumat rolul de deschizător de drumuri în acest domeniu atât de sensibil la vremea respectivă. Încă de la începutul activității Fundației Renașterea, am pus accentul pe crearea și dezvoltarea unei campanii de informare unice în România în acel moment, mai ales în legătură cu o problemă cu implicații majore în viața femeilor precum cancerul.

Pornind de la convingerea că o femeie informată este o femeie sănătoasă, am dedicat mult timp și energie pentru a le face pe femeile din România să conștientizeze importanța prevenției și a controalelor medicale periodice.

Știam că experiența trăită în America mă va ajuta să deschid multe uși, mai ales în ceea ce privește interesul presei față de ceea ce aveam noi de comunicat ca tineri diplomați proaspăt întorși din Statele Unite. Tot acolo am legat prietenii cu diferite organizații cu tradiție în lupta împotriva cancerului de sân: Susan G. Komen și Evelyn Lauder Breast Cancer Research Foundation, inițiatora evenimentelor de iluminare în roz la nivel mondial.

Anual, pe 1 octombrie, peste 90 de state ale lumii iluminează clădiri de referință în culoarea roz, simbolul luptei împotriva cancerului de sân, iar din 2001 Fundația Renașterea a inclus și România pe harta internațională a evenimentelor de iluminare în roz. Scopul evenimentului este unul simbolic, de a le reaminti femeilor că a trecut

un an și că este momentul să efectueze controlul medical periodic, pentru a afla că sunt bine sau pentru a descoperi orice afecțiune în stadiu incipient.

De asemenea, în urma demersurilor legislative ale fundației, în septembrie 2014, Senatul României a declarat ziua de 1 octombrie Zi Națională de Luptă împotriva Cancerului de Sân.

An de an, Fundația Renașterea și-a extins aria de implicare în acest domeniu, continuând campaniile de informare, dar înființând și centre medicale datorită cărora cât mai multe femei pot beneficia de investigații medicale la standarde internaționale, care să le salveze viața. Am înființat în 2003 primul Centru de Diagnostic al Afecțiunilor Mamare din București, unde peste 4.000 de femei au avut șansa de a primi un diagnostic precoce, salvându-le sau prelungindu-le viața, iar de-a lungul timpului alte peste 82.000 de femei au făcut ecografii, mamografii și consultații mamare. Păstrez și astăzi legătura cu doamna Elena Popescu, prima pacientă diagnosticată cu cancer în anul 2003, care ne mulțumește mereu pentru că datorită nouă trăiește.

Un indicator cât se poate de concret ce demonstrează eficiența campaniilor de comunicare ale fundației la nivel național este legat de un proiect social deosebit, lansat în anul 2008 – Unitatea Mobilă de Diagnostic Renașterea.

În nouă ani de activitate, peste 19.800 de femei din 55 de localități ale României au beneficiat de peste 39.000 de investigații medicale gratuite. În 2008, când a pornit la drum Unitatea Mobilă, cu primul popas la Călărași, aveam mari emoții cu privire la mentalitatea femeilor din mediile periurbane și rurale în legătură cu investigațiile senologice și ginecologice. Făcusem chiar un parteneriat cu Carrefour pentru a le oferi mici cadouri ca să le atragem. Dar, încă din primele zile ale campaniei de testare, listele de programări au devenit arhipline, astfel încât s-a dovedit că strategiile noastre de „marketing” nu-și aveau rostul. Au urmat alte mici orașe și sate, în care planificările făcute la București erau date peste cap de cererea mare de la fața locului. Astfel, acolo unde spuneam că vom sta două săptămâni,